

Senatni odsek odkril novo gnilobo

Vlada indirektno plačevala za paroplovno propagando. Bogata lobija dobila poštne kontrakte. Kako je "insider" postal milijonar

Washington. — Senatni odsek, ki preiskuje škandalozne poštné kontrakte za prevažanje prekomorske pošte, je zadnje dni privlekel par nadaljnjih dihurjev na svetlo. Nanašajo se na mogočno lobijo paroplovnih interesov in na poslovanje Black Diamond Steam Ship linije, katero lastuje J. E. Dockendorff.

Paroplovnbi interesi, ki so dobili od strica Sama nad 400 milijonov subvencij in ničvrednih posojil, so imeli denarja za propagando ko toče. Z njim so vzdrževali in še vzdržujejo mogočno lobijo v Washingtonu. Denar dobijo a tem, da gre gotov odstotek vladnih subvencij za agitacijo in "vzgojo". V ta namen so od 1929 do 1931 zbrali sklad \$292.670.

Da je bila to dobra investicija, ki jih ni stala penija, ampak je denar za njih lojlojo indirektno prispevala vlada, to sami najbolj vedo. Do tega denarja je skušala priti tudi lobija American Farm Bureau federacije, ki je parobrodniim interesom ponudila svoj "service" za stotisoč dolarjev, kar pa se jim je zdelo preveč.

Farm Bureau federacija je reakcionarna farmaka organizacija, ki je očitno v rokah raketirjev. Njena washingtonska ložja je bila na uslugo (za denar seveda) tudi elektrarskemu, lesnemu, cementnemu in avtemu trustu ter magnatom bakra in je hotela postati dekla tudi paroplovnih interesov — za stotisoč dolarjev. Chester Gray je bil do nedavna njen vodilni duh.

Povest Black Diamond linije in njenega promotorja Dockendorffa je tipljena zgodba "insiderskih" raketirjev. Leta 1914 je bil Dockendorff takorekoč v obcestnem jarku z velikimi ambicijami in tanko vestjo.

Pod svojim imenom je organiziral neko društvo in je kapitaliziral za \$400.000. V njo je vložil kapitala od \$1000 do \$5000. Pred odsekom se natančno ni mogel spomniti, rekel pa je, da je bila vsota najbrž blizu tisoč ko pet tisoč dolarjev. Ostala kapitalizacija je predstavljala — "good will". Društvo je potem prekrstil v Black Diamond linijo. Leta 1919 je že kupoval milijondolarske ladje.

Ta vojni milijonar in "ugledni" raketir je napredoval z najrazličnejšimi sredstvi in "pulli". Republikanskemu politiku W. Donovanu iz Buffala, ki je bil pod Coolidgeem podjustični tajnik, je obljubil stotisoč in plačal do danes devdeset tisoč dolarjev, "da je videl predsednika". Šlo je za nakup oziroma za poročilo o določeni razpisni zadevi.

grabitve vladnih parnikov, katere je zvezi paroplovni odbor razdal proti mali odškodnini svojim prijateljem — paroplovnim družbam, katerim je tudi v več slučajih preskrbel denar za nakup in popravila iz vladne blagaine.

Med temi družbami je bila Dockendorffova Black Diamond linija na preferenčni listi. Vsaj nekatere transakcije to pokazuje. Ko je plovni odbor razpisal prodajo 13 ladij, je Black Diamond ponudila \$14 za tono. United States linija pa \$23.82. Ker je imej Dockendorff boljše "insiderske" stike ko U. S. linija, je svojo ponudbo popravil in zvišal za en cent nad ponudbo U. S. linije ter dobil ladje.

Do tih "insiderskih" stikov je Black Diamond linija pršla na različne načine. Slučaj odvjetnika Donovana, ki je za \$100,000 odprl Dockendorffu vrata Bele hiše, je en način. Drug način je bil ta, da je Black Diamond linija dala večje posojilo sinu predaenika plovnega odbora Steyu

(Dalje na 2. strani.)

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT
GLASLO IN LASTNJA SLOVENSKE
NARODNE PODPORNE JEDNOTE
League of and published by the Slovene
National Benefit Society

Naročnina: za Zdravstveno druzbo (slovo Chi-
cago) in Kanado \$6.00 na leto, \$3.00 na pol
leta, \$1.50 na tri leta; za Chicago in Cleveland
\$7.50 na leto, \$3.75 na pol leta; za In-
dianapolis \$9.00.
Subscriptions rates for the United States
(except Chicago) and Canada \$6.00 per year,
Chicago and Cleveland \$7.50 per year, foreign
countries \$9.00 per year.

Cene oglasov po dogovoru.—Naloge se ne
vrstojo.
Advertising rates on agreement.—Manu-
scripts will not be returned.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:
PROSVETA
2607-59 St. Lawrence Ave., Chicago, Illinois
MEMBER OF THE FEDERATED PRESS.

138

Domač drobiž

Član umrl

Duluth, Minn. — Umrl je John
Ruzi, star 53 let in član društva
št. 205 SNPJ. Osem let je bole-
hal na jetiki, ki ga je končno po-
kopala. Tu zapuška ženo in sina.

Nov grob v Arizoni

Tucson, Ariz. — V tujaknjem
javnem sanatoriju je umrl Tom
Živoder, star 43 let in bivši vo-
jak v svetovni vojni. Njegova
bolezen, ki ga je pokopala, je iz-
virala iz vojne.

Svilni stavkarji odklonili
sporazum

Dogovor za končanje stavke so
odklonili že drugič

Paterson, N. J. — (FP) —
Svilni delavci v tem mestu, ki je
centrum svilne industrije, so po-
novno zavrgli dogovor voditel-
jev unije, podjetnikov in Niri-
nega delavskega odbora za kon-
čanje stavke. Sklenili so, da se
ne vrnejo prej na delo, dokler ne
dobe dostojne plače. Stavka tra-
ja že osem tednov in sodeluje v
njej okrog 60,000 sviloprepelcev.

Predložen dogovor je določal
mezo 57 in pol centa na uro za
moške, 40c za delavke in 20%
manj za delavce pod 18. letom.
Ker je to pomenilo le majhno
zvižanje nad plačo, ki so jo pre-
jemali pred stavko, je bil spora-
zum zavrnjen z veliko večino.

Na prvi seji voditelji sploh ni-
so dobili besede in je bila radi
napetosti in splošnega kriska za-
ključena po pol uri. Pozneje se
je vrnil shod le za člane tekstil-
ne unije, levčarski stavkarji pa
so bili izključeni, ampak je bil
dogovor vseeno zavrnjen.

Stavkarji so pri vseh tovar-
nah organizirali močnejše piket-
ne straže kakor so bile prej.

Člani levčarske tekstilne uni-
je, ki so tudi aktivni v stavki, so
protestirali, ker dogovor ni pri-
znal njih unije, ampak le uni-
jo pridruženo ADF.

SENATNI ODSEK ODKRIL
NOVO GNILOBO

(Nadaljevanje s 1. strani.)

O'Connorju. Ta posojila so bila
vrnjena iz blagajne strica Sama.
To se je zgodilo na ta način,
da je Dockendorff organiziral
Empire Stevedoring kompanijo
kateri je vladni plovni odbor
dajal ladje v "popravilo". To je
bilo le na papirju, kakor je izpo-
vedal Dockendorffov knjigovod-
ja B. J. Hartnett. Svojemu bosu
je rekel, da ni pošteno, da Em-
pire Stevedoring družba preje-
ma denar od plovnega odbora za
delo, katerega ni nikdar storila.

"Ampak to je edini način, da
Black Diamond linija dobi povr-
njen denar, katerega je posodila
mlademu O'Connorju", je bil Do-
ckendorffov odgovor, ki je obe-
nem Hartnetta pokaral, češ, da
ni treba biti tako natančen in
pošten, Hartnett je bil pozneje
odslovljen.

Dockendorff je v Empire Ste-
vedoring kompanijo investiral
\$3000, kar pomeni, da družba
vsaj od začetka ni mogla imeti
nobenih ladijskih ali strojnih po-
pravljalnic. Kljub temu pa je
delala velike dobičke. Leta 1927
so znašali \$87,943, l. 1928 \$72,-
000, l. 1929 \$103,000.

Kot načelnik svojih družb vle-
če Dockendorff tudi čedno plačo,
ki znaša od \$43,000 na leto po-
leg osebnih stroškov, katerih je
potegnili na leto že do \$50,000.
Senatni odsek je doslej prebra-
kal po rekordih samo dveh paro-
plovskih linij, ki imajo poštne
kontrakte.

Glasovi iz naselbin

Zanimive beležke iz raznih krajev

Spominske slavnosti rudarjev

Virden, Ill. — Letos, po dol-
gih letih preselka, smo zopet
slavnostno in impozantno obha-
jali 12. oktober. To je oni spo-
minski dan, ko je leta 1898 pad-
lo osem unijskih rudarjev v bo-
ju za priznanje rudarske unije
— United Mine Workers of A-
merica unije, za katero so unijs-
ki fantje in mošje žrtvovali —
svoje življenje.

Popoldne, točno ob eni uri
smo odkorakali iz mestnega zbi-
rališča na bojno polje, ki leži za
starim premogovnikom, kjer se
je pred 35 leti bila odločilna bit-
ka za priznanje United Mine
Workers of America. Mimogre-
de naj pripomnim, da dotični
rov še danes obratuje, po več-
kratnih preselidkih zastoja, toda
ne pod rudarsko unijo United
Mine Workers of America, am-
pak pod rudarsko unijo Pro-
gressive Miners of America, pod
čarterjem rudarskega lokala št.
59.

Na čelu pohoda je šla godba,
za njo pa dolga vrsta progresiv-
nih rudarjev, po štiri v vrsti. To
ni v gledajočem občinstvu po-
zvalo nobene posebne pozor-
nosti. Tesno za korakajočimi
mošji — med katerimi so bili
tudi nekateri rudarji, ki so bili
tovariši padlih žrtv pred 35 leti
— je igrala druga godba, ki
je bila na čelu povorke žena,
članice Progressive Miners of A-
merica Women's Auxiliary in
Pep Squad deklet. To je bilo ne-
kaj izrednega, nekaj bolj zani-
manje vzbujajočega za občinst-
vo, ki je stalo ob cesti in opa-
zovalo naš pohod. Vse so bile v
uniformah. Iz celega mesta so
te žene tvorile poseben oddelek
in ponosno so korakale za svojo
zastavo. Dasi so že napisali na za-
stavah povedali, kaj so in kam
spadajo, vseeno je vsaka imela
na uniformi ingraviran znak
svoje pripadnosti.

Povorka je bila impozantna.
Poleg mladih in krepkih žena je
bilo tudi precej silovitih žen, ki
pa so ravno tako kazale navdu-
šenje za progresivno rudarsko
unijo.

Ko so zadnji oddelki pohoda
prišli na lice mesta — na bo-
jno polje — se je pričel spomi-
nski program. Po končanem pro-
gramu smo se vrnili po drugi
strani na mesto, od kjer smo od-
korakali na bojno polje. Tam
smo nadaljevali s programom,
ki je trajal pozno v noč. Nastopi-
li so razni govorniki, izmed
katerih omenjam samo predse-
dnika progresivnih rudarjev C.
E. Pearcyja in pa predsednico
ženske skupine mrs. Agnes
Burns Wieck.

Da ni bila udeležba omenjena-
ga dne na Virdnu povsem o-
gromna, je bil vzrok ta, ker se
je spominski dan vršil istega
dne v Mont Olivu, kjer so po-
kopane štiri žrtve rudarjev, poleg
njih pa sedaj počiva tudi znana
rudarska bojovnica Mother Jo-
nes. Tam obdržavajo vsako leto
spominski dan v počast padlim
junakom, ki so dali svoje živ-
ljenje v boju za delavske pra-
vice. Zato pa tudi letos niso o-
pustili te slavnosti, naj do-
stojno počasti spomin padlih bo-
jevnikov, obenem pa vzbudi
in poživi delavsko zavest med
živimi.

Udeležba v Mont Olivu je bila
večja kot v Virdnu, kajti dotič-
ni kraj se nahaja v nekakšnem
središču velikih premogovnikov.
Mont Olive leži kakih 50 milj
južnovzhodno od Virdna. Neka-
teri govorniki in posamezni vo-
ditelji programa so nastopili v
obeh mestih isti dan.

"Mother" Jones je ona zani-
miva bojovnica v zgodovini bo-
ja ameriških rudarjev, ki je do-
čakala izredno visoko starost —
100 let. Ta žena, ki so ji bili pri
srcu interesi delavstva, pred-
vsem interesi rudarjev, pa ni ži-
vela kot žive paraziti, ki se rede
na človeških telesih in ne kot ra-
ketirji med ameriškim delav-
stvom. Ona se je več desetletij
udeleževala delavskih bojev z bo-
brim uspehom. Ni se bala ta bo-
jevita žena ne boričev ne zapo-
rov, v katerih je prebila mar-
sikatero noč. Svojo silo je naj-
več porabila v prid rudarjem,
katere je ona vodila in navdu-
ševala, da vzdržijo in vztrajajo
do zmage — in to v vsakem ve-
čjem boju.

Gotovo so Materi Jones ostale
najbolj v spominu in pri srcu
virdenske rudarske žrtve iz le-
ta 1898, ki so padle v boju za
priznanje United Mine Workers
of America organizacije. Kajti
že pred leti je v svoji oporoki iz-
rečno zahtevala, da želi po smrti
počivati poleg njenih zvestih
fantov, žrtv virdenskega boja,
v Mount Olive, Ill. Ko je videla,
da ji pojemajo moči in da so ji
ure štete, ležala na smrtni po-
stelji, je k sebi poklicala zastop-
nika illinojskih rudarjev ter mu
sporočila ponovno svojo željo,
kje hoče počivati in v to svrhu
mu je izročila vse svoje premo-
ženje v vsoti \$1,000.

Takrat je mati Jones naroči-
la: "Illinojski rudarji morate —
ne samo: smete — čuvati pri-
dobljene pravice, da noge Johna
L. Lewisa in njegovih izdajal-
cev ne bodo nikdar skrunile mo-
jega groba!"

Poglejte, bratje rudarji, se-
ste delavke, sodrugi in sodru-
žice, kako strogo nam je naro-
čila naša ljubljena bojovnica, ki
smo jo nazivali Mother Jones in
ki nam je v svojem življenju
marsikateri kosček kruha priborila!
Kaj mislite, sodrugi v
Pennsylvaniji in drugod, da bo-
mo zapoved in naročilo naše po-
kojne zveste bojovnice malomarn-
no prezrli in poteptali? Da se bi
kaj takega zgodilo — ni mogoče!

Mati Jones se je borila za U-
nited Mine Workers of Ameri-
ca več kot kateri drugi in proti
besedilu organizacije ni bilo ni-
kdar ugovora. Ampak Johna L.
Lewisa je ona imenovala razdi-
rača unije, raketirja in poboj-
nika. Da je temu res tako, ozri-
te se malo nazaj v zgodovino.
Vprašam vas, ali je John L. Le-
wis kdaj dovolil rudarjem stav-
kati, kadar je bil izgle, da bodo
kaj dosegli? Jaz odgovarjam, da
nikdar! Nasprotno pa, kjer se
je že v naprej vedelo, da je stav-
ka v prid tove z njim zvezane
kompanije, je pa indirektno
vzpodobil na stavko.

Leta 1919, ko so rudarji prvič
pod vodstvom J. L. L. v sploš-
nem zastavkali in je pričelo pri-
manjkovati premoga, je bil iz-
gled, da imajo mnogo pridobiti.

Takrat je predsednik Wilson iz-
razil željo, da se rudarji takoj
vrnejo na delo in dobri John ni
imel časa niti vprašati za poga-
janja, češ: to bomo že naredili,
kadar bo dosti premoga v zako-
gah. In stavko je takoj odpokli-
cal. Ker so se posamezni vodi-
telji temu upirali in Johnu oči-
tali nepravilnost, je on rekel:
"Vlada hoče takoj! Proti vladi se
ne bom boril in ne bom šel za-
radi majnarjev v zapor!" To je
bila njegova odprta izjava, da
on ni pripravljen za rudarje ni-
cesar storiti!

Večina ga baje ni razumela.
Leta 1922 je bila zopet rudar-
ska stavka. Z navdušenjem so
organizirali nove postojanke in
šli na stavko po Pennsylvaniji
in drugod. Dobri Janez je na-
pravil pogodbo za stare unioni-
ste, novim pa je rekel: "Vi pa le
štrajkajte!" Vedel je, da ne bo-
do ničesar dosegli, zato jim je
velel, naj kar štrajkajo.

Leta 1927 je John imel svojo
mašino že tako izpopolnjeno, da
je vedel, da ne more zanj "fali-
ti", pa se za rudarje sploh ni
več brigal. Rekel je: "Držite se
stare jacksonvillske pogodbe, do-
kler morete," — potem pa good-
by. Takrat je bil pričetek popol-
nega razpada nekdanj, slavne in
močne rudarske unije United
Mine Workers of America.

Odkar je John L. Lewis pred-
sednik UMWA unije, ni še ni-
kdar poslal unijskih organiza-
torjev v kraje, kjer ni že katera
druga unija pričela organizirati
rudarjev. Nasprotno pa, kjer-
koli se je pričelo gibanje ali je že
bila v teku kolikor toliko radi-
kalna unijska akcija, tja je do-
sledno brž poslal svoje organi-
zatorje in plačane pobojnike.

Gotovo vam je v spominu še
dejstvo, kaj je Lewis naredil
v Kansasu. Tam so se ponašali s
100% rudarsko unijo. Tega pa
Janex ni mogel trpeti. Razsli
jim je vse. Alex Howat ni bil
dovolj kaznovan s tem, da je šel
v zapor za unijska načela — Ja-
nez mu je pritisnil še posebno
breco s tem, da ga je izobčil iz
rudarske unije United Mine
Workers of America. Prav tako
je nameraval storiti z nekateri-
mi v Illinoisu, toda tukaj je za-
del na jačji odpor. Kapitalistič-
no časopisje je javno poročalo,
da UMW stoji še samo na zad-
njih nogah.

V tej deželi so take stvari
čudne. Čim večji raketir, tem več
sreče ima. Pričakovati je bilo, da
Lewisova vlada in kompanije pri-
skočijo na pomoč, tako tudi ra-
ketirji od drugih unij, ampak na
socialiste jaz nisem računal.

V gori navedenih dejstvih
vam ni treba misliti na drugo
ko na Johna L. Lewisa in nje-
govo gango, kajti gori navede-
no je danes v njih posesti in bo
tudi ostalo. Tolažijo se fantje,
da bodo v vodstvo izvolili radi-
kalne može in da bodo organiza-
cijo povsem napravili radikalnej-
šo. O ho! Če bi res šlo tako. Če
se ne veste, vam povem: Pod
vodstvom J. L. Lewisa so tudi
v pravila UMW utihotapili besed-
do "sme". Lewis sme vsakega iz-
voljenega uradnika, bodisi dis-
triktnega, poddistriktnega ali
lokalnega, odstaviti — pod pre-
tvezo kakršnekoli obožbe. Ob-
tožbe pa mu ni treba predložiti
pred kakšno razsodišče — sodi
on sam! Na izpraznjeno mesto
pobni imenuje svojega gangeža

in smie volitve zadržati, dokler
se mu zdi potrebno.

Tako dela že leta in leta. Na
ta način je uničil organizacijo.
Sme še marsikaj. To naj bo kon-
čno tudi v pojasnilo, zakaj me
je beseda "sme" v pravih SN-
PJ tako vznemirila.

Simon Kavčič, 74.

Naši problemi: zabave in drugo

Canonsburg, Pa. — Več tu-
kajšnji čitateljev Prosvete me
je vprašalo in opozorilo, zakaj
več ne pišem dopisov iz tukaj-
nje naselbine. Naj bo čitateljem
povedano, da radi vsakovrstnih
nezgod, ki me letos obiskujejo,
mi ni bilo mogoče. Čitateljem je
znano, da je v aprila po težki o-
peraciji umrla moja nepozabna
in ljubeča soproga ter skrbna
mati. V juliju je zbolela druga
hčerka, stara 17 let na vnetju
slepica. Podvrgla se je operaciji
in jo srečno prestala. Sedaj se
počuti boljše.

Tukajšnji soc. klub št. 118
bo v soboto, dne 28. oktobra, pri-
redil veliko zabavno plesno ve-
selico v dvorani društva Po-
stojnaka jama št. 138 SNPJ,
pričetek ob sedmi uri zvečer.
Klub se prav živo udelejuje v
volilni kampanji tembolj, ker so
štirje člani slovenski kandidati
v tukajšnje občinske urade in so
bili nominirani od soc. stranke.
Zato apeliram na volilce, da na
dan 7. novembra volijo za te
štiri kandidate. Ti so: Anton
Slanovič za supervizorja, John
Zigman za asesorja, John Kok-
lich za asistenta registru aseso-
rja, Mihael Verhovnik, tax
collector. Ne pozabimo, da gla-
savnica ima veliko moč, ako jo
rabimo v prid delavskim intere-
som in v splošno korist člove-
štva.

Republikanska in demokrat-
ska stranka, ki sta od časa do ča-
sa na krmilu, sta zaveznici da-
našnjega izkoriščanja na vseh
koncih in krajih. Ker sta na kr-
milu, se zavedata, da sta sedaj
vladajoča sila. Vladata z želez-
no peto. Na njih strani so ne le
sodišča, ampak tudi do male iz-
jeme vse lokalne oblasti. Delav-
stvo to vidi in čuti. Zato se širi
ideja za vstop ameriškega delav-
stva na politično bojno polje. Socia-
listična stranka mu kaže pot in
delajo se koraki za formiranje
močnega politične stranke ame-
riškega delavstva in ljudstva
sploh.

Sodrugi in somišljeniki! Naš
klub potrebuje denarnih sred-
stev za volilno kampanjo, za po-
piranje raznih drugih aktivno-
sti, za časopisje, tiskovine in več
drugih reči. Udeležite se te klub-
bove prireditve! Kakor razvidi-
te, bo imela ta prireditev važen
pomen. Pristopite v tukajšnji
soc. klub. Ako vam je za poja-
čanje delavskega gibanja, tedaj
ga pojačite s tem, da pristopite
k soc. stranki.

Naročite delavske liste in
jih z verno in pazljivo čitajte.
Taka lista sta Proletarec in Pro-
sveta: sta zares delavska lista,
ki zaelzeita ne le vso podporo, ki
jima jo moramo dati, ampak je
tudi naša dolžnost, da ju širimo
in zanju agitiramo ter ista paz-
no čitamo. Ne pozabimo, da so-
vražnikov imata ta lista več ko
preveč, zato delujmo, da ta lista
razširimo, izboljšamo in ohrani-
mo.

V tukajšnji klub je zadnje ča-
se pristopilo par zelo aglinih
članov. Ti člani upoštevajo da-
našnje razmere in se tudi zave-
dajo, da niso pristopili v klub
zato, da bi bili deležni kakih
gmotnih koristi, katere jim nu-
dijo podporna organizacije. Pri-
stopili so iz prepričanja, ker u-
videvajo potrebo razredne poli-
tične organizacije. Mi delavci se
moramo zavedati novega časa.
Prebodeli smo dobo glavnih ovir
in potežek, in zdaj zopet lahko
uspešno delamo, ne da bi se osi-
rali na one pesimiste, ki ob vsa-
kem slemenju listja odpadajo od
stranke in klubov.

Na klubovo prireditev 28. ok-
tobra vabimo tudi vse druge
kandidate, ki so se poslužili soc.
tiketa, čeprav ne prispevajo v
stranko. Teh je v naši naselbi-
ni veliko. Pokažite tudi malo de-
janske in gmotno nam, ki se bo-
rimo že leta na delavskem polju
in pomagamo pri vseh delavstvu
koristnih in naprednih institu-
cijah.

Na svidenje 28. oktobra!

John Koklich, 138.

Trust elektrike polisnijo
v defenzivo

Pomagati si skuša z lažnj
kampanjo v okrožju Mus-
Shoals

Washington. — (FP) — J-
son King od National Popu-
Government lige je ob povrat-
z juga rekel, da je trust elek-
trike prišel z obširno kampanjo
posebno v okolici Muscogee
Shoals, odkar je Tennessee Val-
ley Authority naznanila, da bo v
na elektrarna zalagala odjem-
ce z elektriko po veliko ni-
cenah kakor privatne družbe.
Proti temu naznanilu je tr-
priel kampanjo potvarjanja la-
ži ter norčevanja. Davkov-
čevalce je pričel strašiti, da
bodo zvišani davki, če bodo
vatne družbe porinjele iz
nisa. "Kako naj vlada proiz-
elektriko po dva centa kilova-
uro, ko pa znašajo naši da-
več ko toliko," pravi trust.
zaključje, da jih bodo po-
morali plačevati hišni po-
niki.

Slični argument je rabil
sodnik John Jennings v de-
z dr. Johnom R. Nealom
Knoxvillu prošli septembra
inšistirati, da elektrarske dru-
na jugu plačajo nad dva ce-
davka na kilovatno uro e-
trike.

Ta propaganda je v javn-
močno razširjena. Povest o
sokem obdavljenju elektrar-
ga trusta je seveda neresni-
Iz davčnih rekordov Alaba-
Power kompanije, ki je naj-
ja elektrarska družba na j-
in bo v vladni elektrarni do-
močnega konkurenta, je raz-
no, da davki znašajo le maj-
frakcijo centa na kilovatno.

Zapriseženo davčno pore-
te družbe za leto 1932 pravi
je družba lansko leto po-
1,144,952,222 kilovatnih ur
trike, davkov pa je plačala
915,102,57, kar znaša 0.167
sa (16 milsov je en cent) na
lovatno uro.

Slično je razvidno tudi iz
kordov federalne obrtne ko-
sije, ki je preiskavala elekt-
ski trust in njegovo propa-
do. Njen preiskovalec Dic-
son, ki je pregledal družbe
poslovne knjige, je kom-
poročal, da je družba leta
plačala 1.18 milsa davka na
vatno uro elektrike, kar je
zdatno več ko lansko leto,
dar pa okrog 30krat manj
kor zdaj blufa družba. In o-
bin zastopnik ni na zasli-
ugovarjal Dickersonovim
vilkam, kar znači, da so
vilne.

Mačka pa je spustil iz ro-
Electrical World, glasilo tr-
ki je rekel, da "stoji volk
našimi vrati — zakaj čakati
nas pohrusta?" Ta volk je
na elektrarna Muscle Sh-
pred katero se je trust p-
zvižati.

Plasatelji protestirajo proti
venčiji na Kubi

New York. — Narodni ko-
tej za obrambo političnih
kov je poslal zveznemu drž-
mu departmantu protest
ameriški intervenciji na K-
Člani tega komiteja so Edm-
Vincent Millay, Carleton R.
John Dos Passos, Waldo F.
in Theodore Dreiser, vsi
pisatelji.

V protestu je rečeno, "o-
Združene države pet let pre-
vale krvavo diktaturo pre-
nika Machada, o kateri so
dele, da ne reprezentira
kubanskega ljudstva." V
testu dalje vprašujejo, ali
ameriška vlada ne preklic-
tovega amendmanta, ki je
vsiljen kubanskemu narodu.

Socialistični poslanec za
skripcijo bogastva

Winnipeg, Manitoba. —
nada se lahko izkopje iz k-
ki alič ameriški, če prične
skripcijo bogastva. Tega m-
je socialistični poslanec J-
Woodward, ki načeluje ka-
ski novi stranki, Cooper
Commonwealth Federation
prijd konskripciji bogastva
gitiral na tukajšnjem shodu
bo-čova stranka zmagala
prihodnjih voltvah, bo sk-
to idejo izvesti potom socia-
cije industrij, socialne za-
daje in težkim obdavljenjem
gatinov.

matih mestih se bo vo
borla vrsila okoli vpraša
popolne spremembe načini
uprave. V Kansasu, n
se, se predlaga popolna re
izacija krajevnne vlade
na takovanih "Townships
nekaterih "counties"
politični "city manage
ki je že uveden v Cincin
v drugih ameriških m
predmet volilne bor
Utica, N. Y. — Jak

Green je tudi izjavil, da je konvencija Ameriške delavske federacije zaključila, da mora delavstvo imeti svojo represen-

tacijo v vseh odborih Nire in da
bo tudi vztrajala pri tej zahte-
vi.

POZORI!—Korrespondenci in glavni uredniki, ki delajo v gl. uradu, so vsi takoli:
VSE PISMA, ki so namenjena na pošto gl. predsednika, naj se neštevijo na predsedniški
VSE DENARNE pošiljave in strovi, ki so tišeni gl. upravnemu odboru in izločeni odlo-
naji se pošiljajo na gl. tabele.
Vse stroje, tiskarje in lokalne stroje, naj se pošiljajo na bol. tajništvo.
Vse stroje v zvezi s blaginjskimi posli, naj se pošiljajo na blaginjsko tajništvo.
VSE POSILJANJE glavnih poslovanj v gl. upravnem odboru naj se pošiljajo Frank Tolson
predsedniku upravnega odbora.
VSE PRISTVI na gl. poselni oddelek se naj pošiljajo na John Floride, predsednika posel-
nega odbora.
VSI DOPISI in drugi spidi, pismenja, uradni, naročila in spili vse, kar je v zvezi
s glavnim delovanjem, naj se pošilja na "PREDSTVO," 365 E. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
NOTES: Correspondence with the Supreme Office should be addressed as follows:
Communications for the supreme president should be addressed to him.
All communications of money and business concerning lodges and members other than sick
benefit should be addressed to the secretary's office.
Matters of sick benefit should be addressed to the assistant secretary.
Financial matters under the jurisdiction of the treasurer's office should be taken up
with him.

Ta kulturni čin, ki vsebuje celo vrsto nezakonitosti in ki

poleg tega žali narodno čuvstvo
primorskih Slovencev ter one-
častja spomin in slavo onega
največjih slovenskih lirikov, je
na vsa široko slovansko javnost
napravl mučen vtisk in izval
veliko ogorčenja.

Podpisano društvo "Soda" v Celju se je s tem dogodkom bavilo na svoji zadnji odborovi seji, ter je dalo izraza svojemu ogorčenemu protestu proti takemu nekulturnemu počenjanju italijanskih oblastev. Obenem je sklenilo, da ta dogodek najznanj vsemu predsedstvu z najnim pozivom, da Slovenski Pen-klub ukrene vse, kar je v njegovi moči, da se opisani greh primerno ožigos pred javnostjo sveta in da se našemu narodu na Primorskem, kakor tudi vsemu našemu narodu, pri-skrbi primerno zadoščenje."

**Naročite Mladinski list, naj
boljši mesečnik za slovensko
mladino!**

VEDNO najšine jár tobak
VEDNO najšine jár izdelava
VEDNO Luckies ugajažo!

Ko kadite Lucky, ali ste opazili dolg, bel pepel? To je znamenje finih, izbranih vrst turškega in domačega tobaka. In ali ste opazili, kako trdno so Luckies naba-
sane s temi izbranimi vrstami tobaka —
pravilno zavite, tako okrogle — tako
čiste — brez razlih koncev. Luckies
vedno ugnajajo!

"It's toasted"
ZA ZAŠČITO ČILA — ZA BOLJI OKUS

Louis Adamič

SMEH V DŽUNGLI

AVTORIOGRAFIJA AMERIŠKEGA PRISILJENCA
Poslovenil Stanko Leben

Janko mi je bil povedal, da je Stefan pobegnil iz šole v Trstu in se vtihotopil na barkentino, namenjeno v Novi York. Ko sem prišel v Združene države, mi je Stefan sam pripovedoval (obenem s skušnjami in doživeti izza svojega prihoda v Ameriko), da je zapustil Trst, gnan od nenadne sile, ko je dve leti poslušal govoriti o Ameriki južnoslovanske, italijanske in nemške pomorščake. Mislim si, da so bili njihovi pomenki v marsičem podobni pomenkom "Amerikancev", ki sem jih poslušal v domači vasi.

II

Barkentina (mi je pripovedoval Stefan) je bila stara, počasna škafka. Plula je pod avstrijsko zastavo, posadka pa je bila vsa dalmatinska z jadranske obale. Tovorila je hrvaško rakijo in balkanske sline.

Ko so bili drugi dan na morju, so Stefana odkrili. Krmilar ga je dodelil k delom na palubi. Kmalu je njegova čedna študentska obleka bila dobrodušna raztrgana. Preden so po sedmih tednih dosegli novyorskí pristan, je Stefan prodal svojo uro, edino vrednost, ki jo je imel pri sebi in za izkupiček pribral od posameznikov med moštvo čudne kose obleke, med njimi modro mornarsko opravo iz debele volne, ki mu je bila nekoliko preohlapna, potem majhno angleško mornarsko čepico, dokaj pretesno za njegovo glavo, in naposled še par težkih in grobih bretonskih lesenih čokel. Sam Bog vedi, kako so vse te stvari zašle na dalmatinski brod.

Tako napravljen je Stefan—mornarji, ki so znali drobec angleščine, so ga na morju klicali s "Steve"—še pred jutrnjim svitom onega dne, ko je barkentina prispela v Novi York, smuknil z ladje z enim samim dolarjem v žepu. Ladja se je zasedrila nekje v Brooklynu.

Vse dopoldne se je sprehal po brooklynških cestah, nemalo zmeden od prometa in trušča. Cokle, s katerimi je ropotal po tlaku, so še večale hrup, da so se mimoidoči veselili ustavljal in se mu smejali. Ob tem smeju mimoidoči ga je prevzelo mehko in toplo. Zelo ljubozni so videti ti Američani.

Dejstvo, da je tujec v velikem mestu, je za spoznanje težilo njegovo samozavestnost. Popoldne je prišel do velikega, odprtega prostora med visokimi stavbami blizu železniške proge in sredi tega odprtega prostora je bil postavljen ogromen šotor, okrašen s praporci in zastavami. Po trgu je mrgolelo delavcev in gledalcev. Stefan je poskušal zaprositi za kako delo, toda pokazalo se je, da niti en cirkuški nastavljenec ne razume ne slovansko ne italijansko. Stefan od angleščine ni znal drugega nego nekaj malega mornarskih izrazov, ki jih je bil na barkentini pobral od dalmatinskih mornarjev, ki so že prej večkrat vozili v Združene države.

Stefan se je najedel, potem si je kupil vstopnico za cirkus. V šotoru je sicer sedel za debelim drogom, toda če je iztegnil vrat, mu ni ušla od predstave niti najmanjša podrobnost. Silno so ga zanimali klovi in navdušeni odziv, ki so ga vzbudili med občinstvom.

Po predstavi je še nekaj časa postopal po mestu. Zdal pa zdaj se je zasačil, kako se mu obraz pači v smejne gube in poteze in kako se po klovnovski prestopici v ropotajočih, lesenih coklah. Ustavljali so se ljudje in ga gledali; nekateri so se smejali, drugi so bili videti lahno vznemirjeni. V nekaj trenutkih se je na-

brala krog njega gruča; tedaj pa je pristopil orjak v modri uniformi, razgnal gručo, njemu pa ukazal, naj se pobere.

Stemnilo se je, droben dež je začel mrleti in Stefan je izdal svojo zadnjo dvojčajo za večerjo. Sprva se ni zmenil za dež; komaj da ga je čutil. Vse, kar je bil dotlej doživel v Ameriki, je bilo čudovito. Toda kmalu je začel dež pronicati skozi grobo mornarsko sukno in v coklah se je začela nabirati voda. Bilo je sredi jeseni, začelo ga je zebsti, utrujenost se ga je lotevala in malce preplašen je bil.

V pristanišču so brilzgale piščalke, iz megle so tulili parni rogovi in Stefanove misli so se vračale nazaj na barkentino, nazaj v Trst in celo nazaj k domači vasi v Istri. Postajal je pod vhodišči in blodil po cestah vso noč. Rano v jutro ga je pot privedla mimo pekarij in ob vonju svežega kruha so se mu zacedile sline. Nedaleč od tam je stal mlekarški voz. Ko je mlekar pohitel v hišo, je Stefan izmaknil steklenico mleka in jo izpil.

Ob zori se je Stefan vrnil na obrežje. Skozi gosto kopreno dežnih kapelj je bežno zagledal sive obrise Manhattan onkraj reke. Mračen, prostran in veličasten se je risal na sivini neba. Stefana je bilo strah ob pogledu nanj.

Naposled je našel ladišče, koder je bil pustil barkentino, toda ladje ni bilo več. Tolklo da se mu niso ušle solze.

Obhodil je ladišče po vsi dolžini in na drugem koncu zadel ob mládca, ki je bil očividno mornar in nekoliko starejši od njega. Stefan je premražen drhtel v premočeni obleki; neznanec pa je bil suh, zapet do pod brade v nepremčljiv jopič nemških mornarjev. Slonel je ob steni nekega skladišča, zaklonjen pred dežjem, in čital novyorskí nemško pisani časopis.

"Guten Morgen!" je na dobro srečo in poln upanja pozdravil Stefan. Nemško je govoril dokaj dobro.

Mladi mornar je odzdravil rezko in stvarno, za trenutek preletel Stefana, potem pa so se poteze njegovega bedastega nemškega obraza razpote gnile v veselo rezanje. Stefanov razrvani duh se je nenadoma zopet zbral in učvrstil.

Pojasnili je, da je iz Trsta v Avstriji in da je bil mornar na barkentini, ki je bila v tem ladišču zasedrana še večer, ko jo je videl poslednjikrat; izgubil se je v mestu in se zato ni mogel vrniti, preden je ladja odplula.

Mladi Nemec je razumel Stefanov položaj. Smehljaj se je, kakor da je vse to nedolžna, in čisto običajna šala, nato pa mu je svetoval, naj gre z njim v neko mornarsko nočišče ne daleč od tam. Prištil je še, da je tam tudi sam, začasno nastanjen. To nočišče, kjer se za goste tudi kuha, vodi neka Nemka, ki bo Stefana brez dvoma sprejela ne glede na to, da trenutno nima niti belica v žepu. Dobra duša je in gotovo bo počakala, dokler ne bo dobil dela in mu bo moglo, plačati ji.

Ta misel je Stefanu godila. Omenil je še, da mu je prav za prav deveta briga, ali bo še kdaj videl barkentino ali ne, potem pa je stopil z mladim možem, ki je povedal, da se piše Karl Zimmermann, da še ni dolgo, odkar se je bil vkrcal v Hamburgu, in da v Ameriki še ni cele tri tedne. Karl je pojasnil, da je zapustil svojo ladjo, ker hoče ostati v Ameriki, in da je pozneje brez belica začel v to nemško nočišče.

Mrs. Schmidtova, Nemka iz nočišča, je bila vdova in izredno ljubezna; Stefan se ji je takoj prikupil.

(Dalje prihodnjik.)

Odmev na "Odmevo rdečje zemlje"

Zadnje dve leti se je pojavilo v stari domovini precej zanimanja za literaturo o Ameriki. Slovenska čitajoča publika je dobila Molekova "Dva svetova", prevode Adamičevih del in končno najnovejši donesek k tej literaturi, Božidarja Jakca "Odmeve rdečje zemlje". Starokrajski čitatelji so sprejeli ta dela nedvomno z veseljem, upajoč, da jim bodo zblistrila pojme o Ameriki, tisti Ameriki, o kateri so že toliko čuli, a vzlic temu tako malo vedo o nji. In dočim se o Moleku in Adamiču lahko reče, da sta to priakovanje tudi izpolnila, kajti njuna dela so jasno ogledala Amerike, se pa ne more reči tega brez pridržkov o Jakčevi zbirki popotnih vtisov. Jakac je sicer nedvomno imel najboljši namen, pokazati v svoji zbirki jasno in točno sliko Amerike, kar pa se mu je ponesrečilo, ker se je bil premalo poglubil vanjo, ker ni upošteval njenega ekonomsko-socialnega razvoja in sili, ki so ta razvoj oblikovale, in ker je bil v splošnem preveč površen in pristranski opazovalec. Te hibe, katere očituje večina evropskih "poznavalcev" Amerike, so krive, da je Jakčevo ogledalo Amerike jako motno in čitatelj vidi v njem le nejasen, meglen obris tega, kar imenujemo Ameriko.

Zanimiv je Jakčev prihod v Ameriko. Ellis Island ga hudo

razočara. Ni mi všeč, ker mu Amerika ni prizanesla s to prvo postajo križvega pota priseljencev. Pri tem ne pomisli, da je pristanek na današnjem Ellis Islandu tako rekoč prijetna dogodivščina v primeri z mukami, ki so jih morali prestajati nekoč na istem kraju milijoni revnih priseljencev. Če bi bil Jakcu znan nekdanji Ellis Island, bi bil nedvomno manj natakčen in nepotrpečljiv in tiste malenkostne nepravilnosti, ki so ga doletele tam, bi ga ne bile tako hudo jezile. In najbrž bi se potem tudi ne smilil samemu sebi.

V New Yorku se Jakac ne more znajti. Silne množice, v katerih je človek zgolj neopazna kaplja, mu ne prijaajo. Nasprotno "med počitko slovensko zemljo pa med temi železnimi, mrtvimi nestvori (nebotičniki), ki se v njih izšivlja groza najvišje civilizacije", navdaja preobčutljivega sina mehke, "vase pogreznjene, smejoče Dolenjske" z ledeno grozo, katere se ga drži ves čas njegovega potovanja po Ameriki. Jakac se boji te civilizacije, katero napačno imenuje "najvišjo", namesto da bi jo točno imenoval kapitalistično. Ta groza, ki jo vzbuja v njem pogled na silni kolos sodobne Amerike, je tembolj občutljiva, ker je umetnik poznal v domovini samo "počitko, smejočo se slovensko zemljo", dočim mu jok, trpljenje, krivice in pridušene kletvice Trbovelj in Jesenic niso poznani, ker je gledal doma le "agrinčno" in "romantično"

stran življenja, pri tem pa je prezrl brezupni mrak domačih rudarskih revirjev in predmestnih delavskih naselij. Zato ga obhaja groza tukaj, kjer je vse toliko bolj očitno, da človek dreza v nos in zbada v oči in zato si želi nazaj v "nasmejan, radostno" domovino, kjer se človek lahko skrije v kako romantično zatišje, kjer mu ne žali oči zmedenost in krivico "najvišje" civilizacije, kjer lahko zarije glavo v pesek kot noj...

Če bi bil Jakac bolj domač, na pr. v Trbovljah, bi ga Amerika ne bila presenečala tako silno in kosti mu ne bi stresala tako huda groza. Tam bi bil lahko videl mnogo tega, kar je opazil šele v Ameriki. Razliko bi bil videl samo v obsegu. Kajti, dočim so na pr. Trbovlje še nekakšna "podeželska" postojanka te blazne kapitalistične civilizacije, kjer se očituje strahota te civilizacije v miniaturnem obsegu, je Amerika njena prestolnica, v kateri se vse strahote te brezglave civilizacije očitujejo v potisnočerenem obsegu. Če bi bilo Jakcu to znano, bi mu bilo prihranjeno mnogo groze in videl bi marsikaj, kar mu je tako ostalo prikrito.

"Kako grozotna so ta tisočera življenja, kako silen mora biti odpor telesa in duha, da ju ne stlači mrtvi demon tehnike!" vzklika Jakac (str. 47), ko ga nese vlak skozi newyorška predmestja. Ko bi bil vedel, kako je ta "demon" pri vsem tem nedolžen, da je za vso to strahoto

odgovoren demonaki kapitalistični polip, ki drži v svojih pošastnih lovkah vse človeštvo, katero je popolnoma zaslužnil s stroji, ki mu jih je ugrabil! Potem ne bi bil govoril o "mrtvem demonu tehnike", temveč o živem demonu vse uničujočega, blaznega kapitalizma.

Jakac pravi o Američanih (str. 124), da "v svojem brezumnem čaščenju Amerike prezirajo vse druge dežele", in da so "otročji v svoji prenapetosti, nezrelo mladi v svojem poveljevanju", kar se mu vidi plod "alepega, ozkega samljubja, ki časti samo tehnični vzgon kipečih stavb in strojev." Ta sodba je pristranska, plod površnega opazovanja, katero ni moglo prodrati zunanje skorje Amerike. Jakac je videl samo hibe, ki so v Ameriki toliko bolj očitne, ker je strojna (kapitalistična) civilizacija dosegla svoj višek baš v Ameriki, tem hibam nasproti pa ni postavil dobrih lastnosti Američanov. On tudi pozablja, da so ljudje — tukaj kot tam — pač le otroci svoje dobe ali razvojne stopnje. Poglejmo Evropo: vse hibe, katere Jakac pripisuje Ameriki, so lastne tudi Evropi. Neurejenost in razrvanost vidimo tukaj in tamkaj, ozkosrčno samočaščenje in povečevanje cvete prav tako v Evropi kot v Ameriki in tudi tam slavi svoje divje orgije ta "najvišja" civilizacija, ki si je bila izbrala Ameriko za svojo prestolnico. Jakac tudi ne vidi glavnega povzročitelja vse te razrvanosti, kričečih nasprotij, izravnavenosti in kaosa, garjevega otroka brezdušnega kapitalizma — najbrezobzirnejšega individualizma, očeta današnje, "najvišje" civilizacije.

Delo kazijo tudi razne netočnosti, za katere so odgovorni najbrž razni informacijski viri, glede čijih točnosti se umetnik ni prepričal (morda ni mogel) predno jih je zabeležil v svojem dnevniku. V poglavju o Clevelandu omenja obisk nekega nebotičnika, ni pa povedal, katerega. Pesnika Ivana Zormanu imenuje "duševnega vodjo" ameriških Slovencev, kar ni točno; točneje bi bilo, če bi ga imenoval enega izmed njih, kajti pomniti je treba, da smo ameriški Slovenci razdeljeni v glavnem na dve miselnih skupini, od katerih ima vsaka svoje posebne voditelje in miselne predstavnike.

V poglavju o Chicagu (str. 110) berem: "Na neki taki cesti je ležal ubit konj še ves v strnjeni krvi. Ležal bo še ves teden in nihče se ne bo pobrigal, da bi mrhovino odstranil." To je, milo rečeno, pretiravanje. Če bi se bil umetnik peljal po isti cestidrug dan, bi ne bil več videl tiste mrhovine. Niti zdaj, ko je Chicago res popolnoma bankrot, ni se kaj takega ne zgodilo! — Dom S (lovenske) N (arodne) P (odporne) J (ednote) imenuje "Slovenski Narodni dom", predsednika SNPJ V. Cainkarja pa "urednika Cajnkarka."

V istem poglavju Jakac toži, da celo voditelji ameriških Slovencev nimajo nobenega razumevanja za umetnost. To sodbo je podal na podlagi razgovora o Meštrovicvih Indijancih, o katerih se je pogovarjal z "urednikom Cajnkarkem" in par drugimi čikaškimi rojaki. Njihovo mnenje o teh Meštrovicvih u-

motvorih, ki je po njegovem pričanju zmotno, pripisuje vplivu tujih kritik, katere ameriški Slovenec po njegovem mnenju sprejema brez pridržka, češ, "kako moreš biti Slovenec, če ne znaš zanikovati domačih ustvaritev." S tem je zmetel (v tem pogledu) vse naše ljudi v en koš, češ, umetnosti ne razumejo in dela domačih umetnikov odklanjajo baš zato, ker so od domačih umetnikov. S tem je podal pristransko in krivično sodbo. Ameriški Slovenci, bili izobraženci ali priprosti delavci, ne odklanjajo nobene umetnine iz takih razlogov. Dokaz temu je veliko spoštovanje, ki ga gojimo do našega umetnika H. G. Peruška, čija umetnina visijo ne le na stenah naših narodnih domov, temveč tudi v hišah mnogih naših ameriških rojakov. Mislim, da se tudi Jakac ni mogel baš preveč pritoževati zaradi nezanimanja naših ljudi za umetniške produkte. Seveda, pretečna večina ameriških Slovencev pogreša umetnostne nabozbe, toda temu nista krivi lenoba ali nezanimanje, kakor sodi Jakac, temveč izredno kruti boj za obstanek, kateremu smo prisiljeni posvečati brez malega vso svojo pozornost in energijo.

Na str. 176 berem: "Radio si v Ameriki lahko nabaviš že res najposlednejši rezev." Ali je to res? Ne. V Ameriki je bilo že tedaj, ko jo je obiskal Jakac, stotisoče revežev, ki si niso mogli privoščiti niti poštene hrane, stanovanja in obleke! Danes jih je še več. Seveda, vsakdo te revščine ne vidi in ne spozna, ker se pač ne utegne pomuditi pri nji dovolj dolgo, jo kvečjemu ošine z bežnim pogledom ter zbeži proč od nje.

Dobro pa je opisana tragedija priseljence, slovenskega kmeta, ki ga je borba za obstoj pognojila v tujino, v kateri pa se ni mogel dovolj trdno zasedrati, na drugi strani pa ne popolnoma odtrgati od slovenske grude, da zdaj lebdi med obema, kakor da je pretrgan na dvoje: tukaj kopni po domačem kraju, po nečem, kar je bilo nekoč tam, a je šlo z njim v Ameriko ter se iz-

gubilo, kadar pa se mudi nasku v stari domovini, pa k po Ameriki, svoji krušni vini. To tragedijo priselje Jakac očividno zelo močno čutil.

Jakac tudi ne verjame boječim besedam), da morali ameriški Slovenci niti v morju američanstva pak izginiti bomo vzlic nje dvomom. Ne prostovoljno, več bomo morali, ker nas merski "melting pot" eno požrl. O tem se je v tisku že dosti razpravljalo, nesmo si edini v tem, d znamo neizbežno: da bo ameriška Slovenija izgini morju američanstva in da samo še vprašanje časa. Nsoda kot narodnostne skup bila zapečateni, ko je bilo ljeno priseljevanje v Zd države. Že druga generac malone izgubljena za nas, in četrti bosta pa sploh noma izgubljeni za slove. Mi se seveda upiramo in če nam bo uspelo odgodi rodnostno smrt za nekaj da navsezadnje bomo venginili. Sile, ki jo zahtev ki jo bodo tudi prinesle, s go, mnogo močnejše od n Z navedenimi pridržki va) Jakčeva knjiga, ki j gače zanimiva za čitanje, opremljena z umetnikovimi kami, sprejemljiva tudi v Ameriki.

Ivan Jontez

Salomonska razsodba "Halef," vpraša kadi, res videl, da je obtoženec povedanem lovišču ustrel ca?"

"Da, videl sem." "Obsodim obtoženca na piastrov globe," razsodi k "O, modri sodnik, niti piasra nimam!" zavjaka nec.

"Zakon predpisuje, da vadtelj pol plačane globe ti moram pač hišo prodati mak sem!"

"Prav! Obsodim te z šest mesecev ječe — polov bi ovadtelj..."

TISKARNA S.N.P.

SPREJEMA VSA

v tiskarsko obrt spadajoča d

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrva slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLAN S. N. P. J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne Cene smerne, unliko delo prve vrste

Pišite po informacije na naslov:

S.N.P.J. PRINTER

2657-59 So. Lawndale Avenue
Telefon Rockwell 4964
Chicago, Ill.

Tam se dobe na željo tudi vsa ustrezna pojasnila